

Irídia

idhc

Institut de Drets Humans de Catalunya

CENTRE DELÀS D'ESTUDIS PER LA PAU

Comissió de Defensa
ICAB

SOS RACISME
PER LA IGUALTAT DE DRETS

TSCAT
col·legi oficial de treball social de catalunya

lafedeCAT
organitzacions per a la justícia global

COTOC
Col·legi de Terapeutes Ocupacionals de Catalunya

Catalana
Associació
AIE
ACPSM
de Professionals en Salut Mental

NOVACT

SMC SalutMental Catalunya

federació veus

sir[a]

metzines

ALERTA solidària

La CAPÇALERA

TOPMANTA

OSPDH

Comunicat

Per la suspensió de la compra de pistoles Taser al cos de la Guàrdia Urbana de Barcelona

Les entitats i col·lectius sota signants mostrem el nostre rebuig a la decisió de l'Ajuntament de Barcelona de tirar endavant la compra de 22 Dispositius Conductors d'Energia (DCE), també coneguts com a pistoles Taser, **una arma potencialment letal que, al menys, ja ha causat una mort a Catalunya.**

Els DCE són armes que provoquen un efecte paralizant sobre el cos mitjançant una descàrrega elèctrica contra una persona, amb la finalitat d'immobilitzar-la momentàniament. Des de l'any 2000, s'està generalitzant el seu ús en els cossos policials de molts països i diferents estudis n'han documentat els seus efectes i impactes sobre la salut de les persones, incloent casos de mort.

En conseqüència, aquestes armes presenten un perill específic que és necessari tenir en compte en la decisió d'incorporar-les. A més de l'efecte letal immediat com a conseqüència de la corrent elèctrica emesa, cal considerar els diversos efectes indirectes de la descàrrega en el cos humà i la seva possible contribució a l'augment del perill de mort o lesions greus. Abans de prendre qualsevol decisió, per tant, **Amnistia Internacional ha insistit en la importància que les Administracions avaluin el nivell de risc que és**

acceptable i en quines circumstàncies ho és, d'acord amb els fins perseguits, atenent les recomanacions internacionals existents en la matèria, així com les advertències del fabricant de l'arma.

No obstant això, la decisió d'introduir aquesta arma al cos de la Guàrdia Urbana **ha comptat únicament amb un criteri policial, sense que s'hagin fet públics indicadors i informació tècnica especialitzada** que en justifiqui la seva necessitat, i sense que s'hagi dut a terme un estudi independent que n'avaluï els seus impactes en el dret a la salut i l'exercici de drets fonamentals.

Aquesta decisió evidencia, una vegada més, la **discrecionalitat dels Ajuntaments a l'hora d'introduir nou armament en els seus respectius cossos policials**, sense que sigui sotmesa a un exercici transparent i democràtic, així com a un debat públic amb informació tècnica independent. Malgrat que l'Ajuntament va obrir una consulta pública, amb caràcter previ a l'elaboració del projecte normatiu que haurà de regular l'ús dels DCE, cal destacar que aquesta es va fer sense que l'Administració la difongués pels seus canals i sense fer-la arribar a les entitats i organitzacions especialitzades en la matèria, impedit un procés de participació efectiva. Així mateix, s'han convocat reunions amb entitats de la societat civil en les que s'ha exclòs a diverses organitzacions amb coneixement tècnic en la matèria, que l'any 2016 ja van participar en els debats sobre aquesta arma al Parlament de Catalunya, i que han assenyalat els riscos que en comporta el seu ús.

És important recordar que l'any 2009 el [Comitè contra la Tortura de Nacions Unides](#) va instar l'Estat espanyol a **“considerar la possibilitat d'abandonar l'ús d'armes elèctriques Taser** per part de les policies locals, ja que els seus efectes en l'estat físic i mental de les persones contra les que s'utilitzarien podrien conculcar els articles 2 i 16 de la Convenció” contra la Tortura. El [Comitè](#) també ha considerat que aquestes armes no han de formar part de l'equip del personal de seguretat a les presons i a altres llocs de privació de llibertat, inclosos els centres de salut mental.

Així mateix, el [Comitè de Drets Humans de Nacions Unides](#), en la seva Observació General Número 36 (2018) en relació al dret a la vida, estableix que els Estats han de **“vetllar perquè les armes menys letals siguin sotmeses a estrictes proves independents i avaluar i vigilar els efectes en el dret a la vida** d'armes tals com els dispositius que generen contraccions musculars mitjançant descàrregues elèctriques (taser)”.

La poca informació que ha transcendit sobre la decisió de l'Ajuntament de Barcelona de fer efectiva la compra de DCE es relaciona amb la voluntat d'emprar una nova arma, a cavall entre la de foc i la defensa personal, que permeti fer front a episodis d'agitació, alteració profunda de la persona o ús d'armes blanques. En aquest sentit, atenent les recomanacions internacionals de [Nacions Unides](#) i a les del propi fabricant de l'empresa [Axon](#), aquestes casuístiques són, precisament, en les quals se'n desaconsella el seu ús.

Entitats de salut mental catalanes han advertit en reiterades ocasions que l'ús de pistoles Taser suposa un risc altíssim per a les persones psiquiatritzades, donada l'alta prevalença de medicacions, problemes cardíacs i moments mal interpretats com d'agitació per agents sense la formació específica. Davant d'aquesta situació, recalquen que l'ús de Taser estigmatitza i vulnera els drets humans de les persones amb patiment psíquic i insisteixen en alternatives que dignifiquin i acompanyin a aquestes persones des d'un abordatge sanitari, més humà, preventiu i flexible. De la mateixa manera, organitzacions antiracistes adverteixen sobre el seu potencial ús en persones racialitzades no blanques, en un context en què diferents investigacions han constatat que aquest col·lectiu pateix un major nombre d'identificacions i registres en relació a la resta de la població.

Per tot lo exposat, les entitats adherides a aquest comunicat demanem al Govern de l'Ajuntament de Barcelona:

1. La suspensió immediata de la compra de pistoles Taser.
2. L'obertura d'un procés públic i transparent, que justifiqui la demanda d'introduir un nou armament potencialment letal i que aporti indicadors i informació tècnica especialitzada sobre la seva necessitat.
3. La realització d'una anàlisi tècnica independent sobre la idoneïtat d'introduir aquest armament al cos de la Guàrdia Urbana, atenent els criteris d'ús esgrimits per la Guàrdia Urbana, les recomanacions internacionals de drets humans, les recomanacions del fabricant i el respecte pel dret a la salut i la garantia de drets fonamentals del conjunt de la ciutadania.
4. Convocar un espai/grup de treball amb les organitzacions de la societat civil amb coneixements tècnics en la matèria per tal de poder abordar les principals preocupacions exposades i garantir el principi de participació efectiva.

ADHESIONS

1. Alerta Solidària.
2. Associació Catalana de Professionals de Salut Mental (ACPSM) - Asociación Española de Neuropsiquiatría (AEN).
3. Centre Sir[a] d'Atenció a Víctimes de Maltractament i Tortura.
4. Centre Delàs d'Estudis per la Pau.
5. Col·legi de Terapeutes Ocupacionals de Catalunya.
6. Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya.
7. Comissió de Defensa de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.
8. Federació Catalana d'Entitats de Salut Mental en Primera Persona – Federació VEUS.
9. Federació Salut Mental Catalunya.
10. Institut de Drets Humans de Catalunya – IDHC.
11. Irídia – Centre per la Defensa dels Drets Humans.
12. La Capçalera Barcelona.
13. LaFede.cat – Organitzacions per la Justícia Global.
14. Metzineres.
15. Novact – Institut Internacional per l'Acció Noviolenta.
16. Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans – OSPDH.
17. SOS Racisme Catalunya.
18. Top Manta Barcelona.

Barcelona, 14 d'octubre de 2024